

REPUBLIKA HRVATSKA
ŠIBENSKO-KNINSKA ŽUPANIJA

OPĆINA RUŽIĆ

Jedinstveni upravni odjel
e-mail: opcina-ruzic@si.t-com.hr
www.opcina-ruzic.hr
OIB: 66249930068

VODIČ ZA GRAĐANE

UZ PRORAČUN OPĆINE RUŽIĆ ZA 2024. GODINU
I PROJEKCIJU PRORAČUNA ZA 2025. I 2026. GODINU

OPĆENITO O PRORAČUNU

ŠTO JE PRORAČUN?

Proračun je jedan od najvažnijih dokumenata koji se donosi na razini jedinica lokalne samouprave. Proračun je akt kojim se procjenjuju prihodi i primici, rashodi i izdaci za proračunsku godinu, a sadrži i projekciju prihoda i primitaka te rashoda i izdataka za dvije godine unaprijed.

Propis kojim su regulirana sva pitanja vezana uz proračun je Zakon o proračunu (Narodne novine 144/21).

KAKO SE DONOSI PRORAČUN?

Proračun donosi predstavničko tijelo jedinica lokalne samouprave (Općinsko vijeće Općine Ružić). Proračun se prema Zakonu mora donijeti najkasnije do konca tekuće godine za iduću godinu, prema prijedlogu kojega utvrđuje načelnik i dostavlja predstavničkom tijelu.

SADRŽAJ PRORAČUNA

OPĆI DIO PRORAČUNA – sastoji se od Računa prihoda i rashoda i Računa financiranja koji obuhvaćaju prihode i primitke te rashode i izdatke po vrstama.

POSEBNI DIO PRORAČUNA – sastoji se od Plana rashoda i izdataka iskazanih po vrstama, raspoređenih u programe koji se sastoje od aktivnosti i projekata koji se planiraju financirati.

PLAN RAZVOJNIH PROGRAMA – sadrži ciljeve i prioritete razvoja jedinice lokalne samouprave, to jest, sadrži prikaz planiranih investicija i drugih kapitalnih ulaganja, a koji su povezani s programskom i organizacijskom klasifikacijom proračuna.

Račun prihoda i rashoda proračuna sastoji se od prihoda i rashoda prema ekonomskoj klasifikaciji:

1. PRIHODI:

- Prihodi od poreza
- Pomoći iz inozemstva i subjekata unutar općeg proračuna
- Prihodi od imovine
- Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada
- Ostali prihodi
- Prihodi od prodaje nefinancijske imovine

2. RASHODI

a) Rashodi poslovanja

- Rashodi za zaposlene (plaće zaposlenika, naknade, doprinosi na plaće),
- Materijalni rashodi (naknade troškova zaposlenicima, uredski materijal, energija, telefon, pošta, intelektualne usluge, reprezentacija, naknade vijećnicima, održavanje komunalne infrastrukture...),

- Financijski rashodi (bankarske usluge i usluge platnog prometa),
- Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna (tekuće pomoći za Dječji vrtić, ustanove u zdravstvu, JVP Drniš...),
- Naknade građanima i kućanstvima (troškovi koji se odnose na isplate u okviru Socijalnog programa, odluka Općinskog vijeća i načelnika),
- Ostali rashodi (donacije udrugama u kulturi, sportu, socijali, DVD-u, financiranje političkih stranaka i slično).

b) Rashodi za nabavu nefinancijske imovine

- Gradnja, obnova i uređenje građevinskih objekata (poslovni objekti, komunalni objekti),
- Nabavka uredske opreme i namještaja, nabavka komunalne opreme i slično,
- Prostorni planovi, projekti i planovi iz domene zaštite i spašavanja, zaštite od požara i gospodarenja otpadom.

VAŽNO JE ZNATI

PRORAČUN OPĆENITO

Jedno od najvažnijih načela proračuna jest da proračun mora biti uravnotežen.

Ukupna visina planiranih prihoda mora biti istovjetna ukupnoj visini planiranih rashoda.

Određeni rashodi mogu se financirati isključivo iz određenih prihoda – namjenski prihodi.

a) PRIHODI

- prihodi od prodaje imovine - isključivo za kapitalna ulaganja-investicije,
- komunalni prihodi - isključivo za komunalne programe,
- nenamjenski prihodi (porezi, ostali prihodi) moguće je financirati sve vrste rashoda, a u Općini Ružić uglavnom se troše za:
- javne potrebe (sufinanciranje dječjeg vrtića, donacije udrugama u kulturi i sportu, javni prijevoz i sl.),
- materijalne rashode općine, rashode za zaposlene,
- pokriće nedostatka komunalnih prihoda u održavanju komunalne infrastrukture.

b) RASHODI

Zadani rashodi (zakonske obveze JLS):

- Predškolski odgoj,
- Održavanje objekata i uređaja komunalne infrastrukture,
- Gradnja objekata i uređaja komunalne infrastrukture,
- Protupožarna zaštita,
- Izrada prostornih planova,
- Plaće i materijalni rashodi tijela JLS.

Fakultativni rashodi - osiguravanje dodatnih standarda u javnim potrebama:

- Sport i redovan rad udruga u kulturi,
- Socijalni programi i zdravstvena zaštita,

- Srednjoškolsko i visoko obrazovanje (potpore učenicima, studentima, sufinanciranje prijevoznih karata i sl.),
- Dodatni programi u predškolskom odgoju i osnovnoškolskom obrazovanju.

MOŽE LI SE PRORAČUN MIJENJATI?

Proračun nije "statičan" akt već se, sukladno Zakonu, može mijenjati tijekom proračunske godine. Procedura izmjena proračuna, odnosno "rebalansa", istovjetna je proceduri njegova donošenja.

KAKO SE OPĆINA MOŽE ZADUŽIVATI?

Općina se može dugoročno zaduživati:

- Isključivo za kapitalne investicije,
- Investicije planirane u Proračunu,
- Uz prethodnu suglasnost Općinskog vijeća,
- Uz suglasnost Vlade RH.

Općina se može kratkoročno zaduživati:

- Bez posebnih suglasnosti,
- Za pokriće nelikvidnosti,
- Za razdoblje unutar jedne godine.

PRIKAZ PRORAČUNA OPĆINE RUŽIĆ ZA 2024. GODINU

Planirani prihodi/primici za 2024. godinu iznose ukupno	1.545.000,00 €
Planirani rashodi/izdaci za 2024. godinu iznose ukupno	1.545.000,00 €

PRIHODI PRORAČUNA ZA 2024. GODINU

Proračunska prihodovna stavka	Iznos
Prihodi od poreza	212.993,00 €
Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	1.003.287,00 €
Prihodi od imovine	29.450,00 €
Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima, prihodi od naknada	29.270,00 €
VIŠAK IZ PRETHODNE GODINE:	270.000,00 €
PRIHODI UKUPNO:	<u>1.545.000,00 €</u>

PROJEKCIJE PRORAČUNA OPĆINE RUŽIĆ ZA 2025. I 2026. GODINU

Planirani prihodi i rashodi u 2025. godini	1.602.435,00 €
Planirani prihodi i rashodi u 2026. godini	1.552.435,00 €

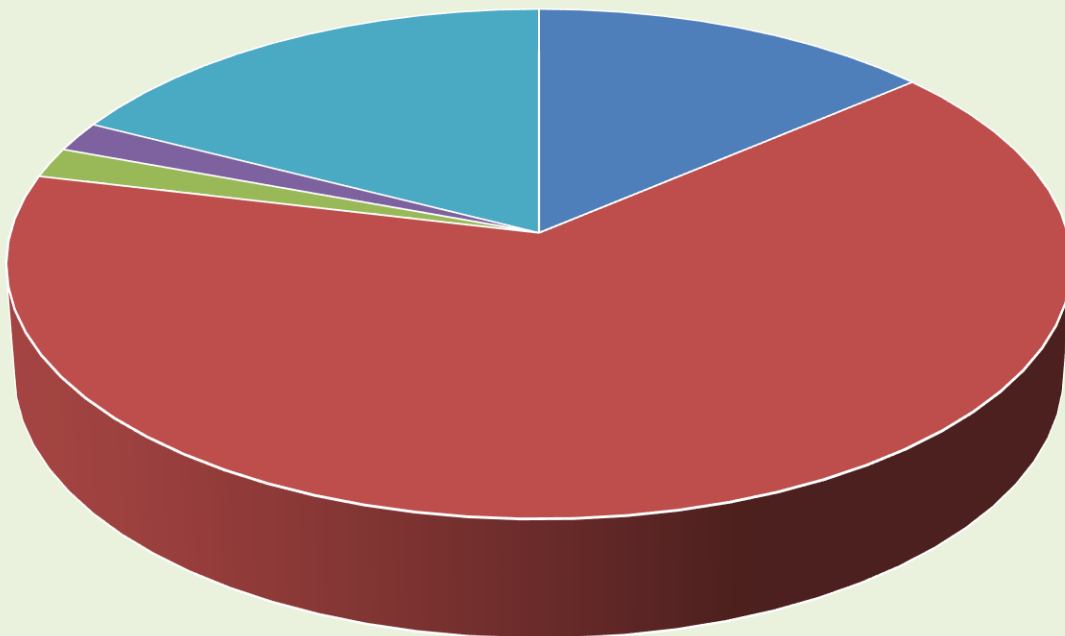
PROGRAMI KOJI SE PLANIRAJU FINANCIRATI IZ PRORAČUNA ZA 2024. GODINU

Naziv programa	Iznos
Redovna djelatnost općinskih tijela	215.501,00 €
Komunalna infrastruktura	456.725,00 €
Predškolski odgoj	105.950,00 €
Obnova i uređenje objekata	156.884,00 €
Socijalna zaštita	398.500,00 €
Javne potrebe u sportu	23.540,00 €
Kultura, religija i udruge građana	20.500,00 €
Zaštita od požara i sustav civilne zaštite	142.000,00 €
Poticanje razvoja turizma	5.000,00 €
Javne potrebe u obrazovanju	20.400,00 €
UKUPNO:	<u>1.545.000,00 €</u>

NEKE OD AKTIVNOSTI IZ PRORAČUNA

Naziv proračunske stavke	Iznos
Proslave, sponzorstva (izdaci za komemoracije i sponzorstva, obilježavanje obljetnica, izdaci za Dan općine, druga obilježavanja)	4.000,00 €
Rashodi za zaposlene (plaće, doprinosi i ostali rashodi za zaposlene)	99.400,00 €
Materijalni rashodi (rashodi za materijal i energiju, naknade troškova zaposlenima i osobama izvan radnog odnosa i dr.)	87.493,00 €
Javna rasvjeta (održavanje, materijal i potrošnja javne rasvjete)	136.950,00 €
Održavanje cesta, poljskih putova, nabavka materijala za održavanja putova, sanacija nelegalnih odlagališta	61.270,00 €
Program Javnih radova za komunalna održavanja	28.210,00 €
Nabavka mobilnog reciklažnog dvorišta	18.900,00 €
Sufinanciranje komunalnog redarstva	6.000,00 €
Nadoknada troškova prijevoza putnika u javnom prometu (Promet Split)	28.000,00 €
Financiranje rada dječjeg vrtića u Gradcu	100.600,00 €
Financiranje vatrogastva (DVD Ružić)	19.300,00 €
Donacije udrugama (kultura, sport, društvene aktivnosti, udruge proizišle iz Domovinskog rata)	17.400,00 €
Donacije vjerskim zajednicama (tekuće i kapitalne)	8.000,00 €
Potpore stimulativnog karaktera za novorođenu djecu, novosklopljene brakove, potpore učenicima, studentima i predškolicima	40.130,00 €
Program „Zaželi“ financiran iz Europskog socijalnog fonda	324.000,00 €

Prikaz plana proračuna - prihodi

■ Prihodi od poreza - 212.993,00 €

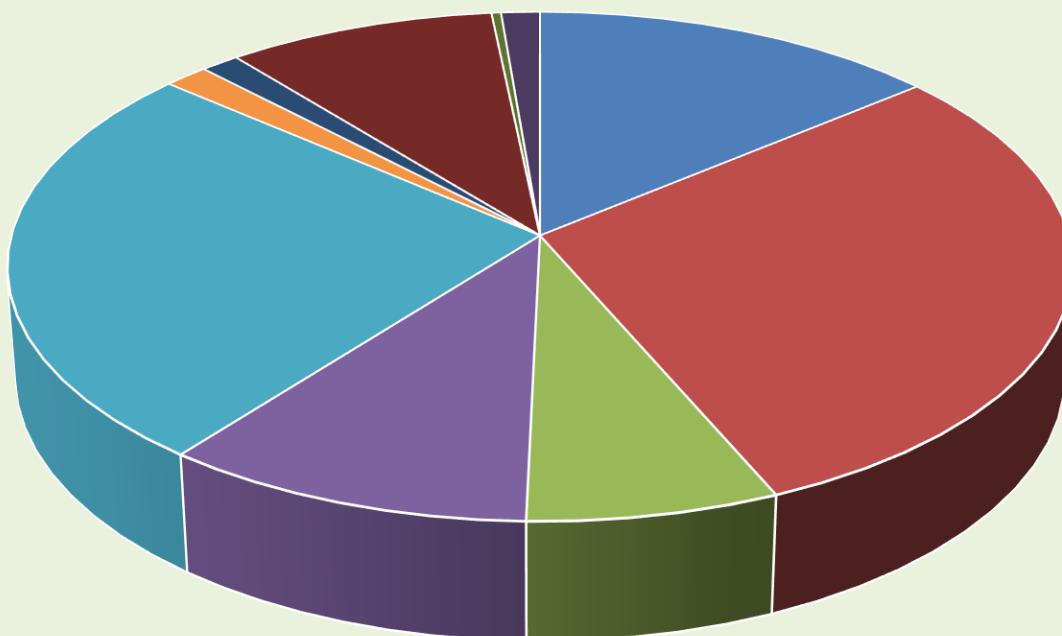
■ Pomoći iz inozemstva i općeg proračuna - 1.003.287,00 €

■ Prihodi od imovine - 29.450,00 €

■ Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi - 29.270,00 €

■ Višak prihoda iz prethodne godine - 270.000,00 €

Prikaz plana proračuna - izdaci

■ Redovna djelatnost općinskih tijela - 215.501,00 €

■ Komunalna infrastruktura - 456.725,00 €

■ Predškolski odgoj - 105.950,00 €

■ Obnova i uređenje objekata u općini - 156.884,00 €

■ Socijalna zaštita - 398.500,00 €

■ Javne potrebe u sportu - 23.540,00 €

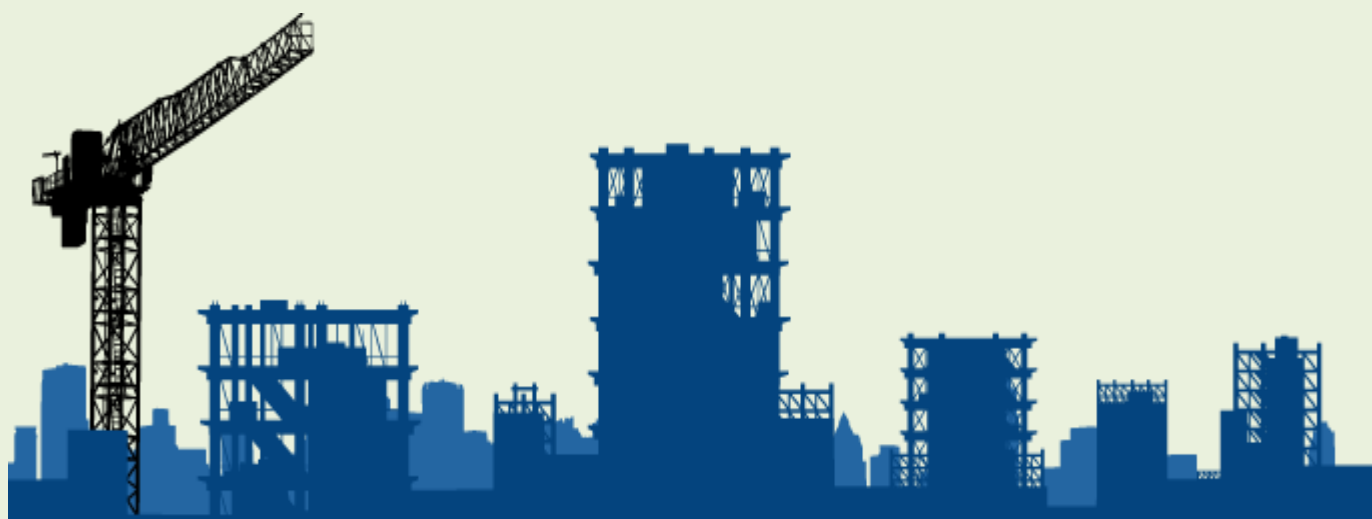
■ Kultura, religija, udruge građana - 20.500,00 €

■ Zaštita od požara i sustav zaštite i spašavanja - 142.000,00 €

■ Razvoj turizma - 5.000,00 €

■ Javne potrebe u obrazovanju - 20.400,00 €

KAPITALNI PROJEKTI OPĆINE RUŽIĆ U 2024. GODINI

Obnova Vatrogasnog doma u Kljacima - 115.000,00 €

Nakon što je 2017.-2018. izvršena konstruktivna sanacija i krovšte objekta, 2022. godine izvedeni su građevinsko obrtnički, stolarski i elektroinstalaterski radovi vrijedni 303.676,24 kuna, uz sufinanciranje Ministarstva regionalnog razvoja i fondova europske unije. U proračunu za 2024. osigurano je 115.000,00 eura za treću fazu sanacije. U prosincu 2023. preveden je postupak javne nabave te će početkom 2024. godine biti potpisan ugovor o izvođenju radova.

Izvor financiranja: vlastita sredstva, sredstva Ministarstva regionalnog razvoja i fondova europske unije – Program gospodarske i društvene revitalizacije Dalmatinske Zagore.

Izgradnja (asfaltiranje) općinskih nerazvrstanih cesta – 85.000,00 €

Mreža lokalnih nerazvrstanih cesta Općine Ružić, uključujući i poljske, šumske i protupožarne putove, obuhvaća preko 140 kilometara, od čega je nešto više od 70 kilometara koji se odnose na prometnice unutar općinskih naselja asfaltirano. U proračunu za 2024. godinu za realizaciju projekata asfaltiranja nerazvrstanih cesta predviđeno je 85.000,00 eura.

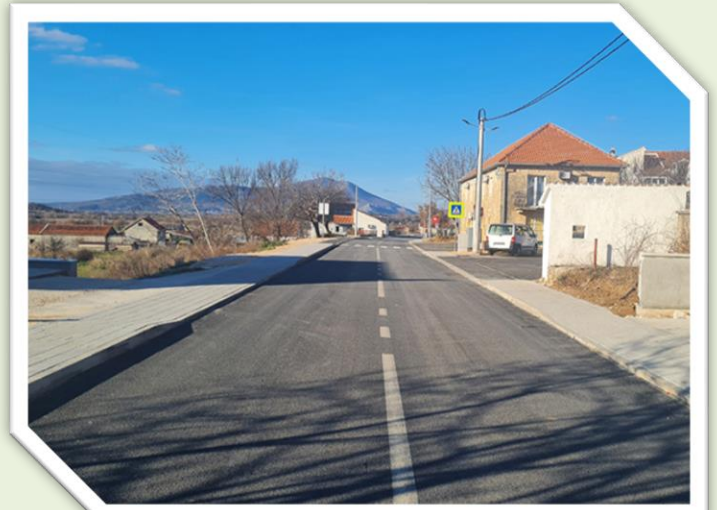
Izvor financiranja: vlastita sredstva, sredstva Ministarstva regionalnog razvoja i fondova europske unije.

3. Faza modernizacije javne rasvjete - 55.000,00 €

Tijekom 2022. i 2023. godine izvedena je prva i druga faza modernizacije javne rasvjete zamjenom 490 energetski neučinkovitih rasvjetnih tijela novim LED rasvjetnim tijelima. Proračunom za 2024. godinu izvorno je predviđeno 55.000,00 eura za treću fazu modernizacije, ali budući da su krajem 2023. godine, nakon usvajanja Proračuna za 2024. godinu, osigurana dodatna sredstva, rebalansom će se osigurati realizacija i četvrte faze modernizacije nakon čega će sustav javne rasvjete Općine Ružić biti 100% LED.
Izvor financiranja: vlastita sredstva, sredstva Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova europske unije; sredstva Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine.

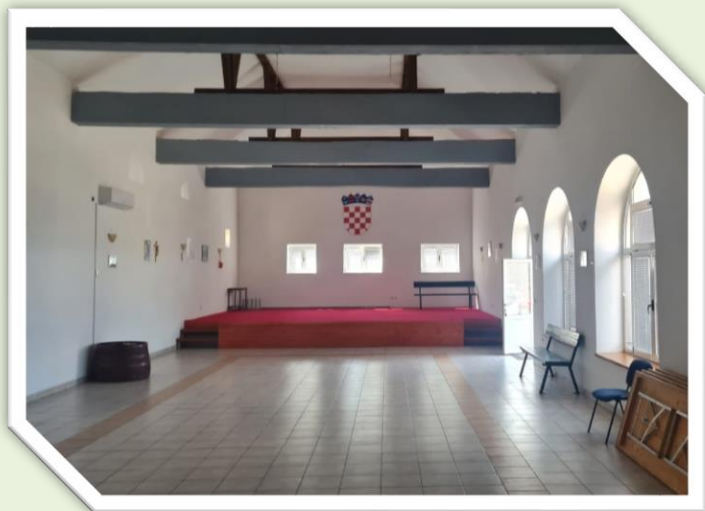
Sufinanciranje izgradnje nogostupa u Gradcu - 50.000,00 €

U ljeto i jesen 2023. godine izvedeni su radovi na rekonstrukciji županijske ceste ŽC 6095 kroz naselje Gradac uz izgradnju obostranog nogostupa u dužini od cca 550 metara. Sukladno potpisanom Ugovoru o zajedničkom financiranju između Općine Ružić i Županijske uprave za ceste na području Šibensko-kninske županije, Općina sufinancira izgradnju nogostupa, a ŽUC rekonstrukciju prometnice. Temeljem toga Općina je iznos od 50.000,00 eura doznala ŽUC-u u 2023. godini dok će ostatak vrijednosti izvedenih radova, do maksimalnog iznosa od 50.000,00 eura, doznačiti u proračunskoj 2024. godini.

Izvor financiranja: vlastita sredstva.

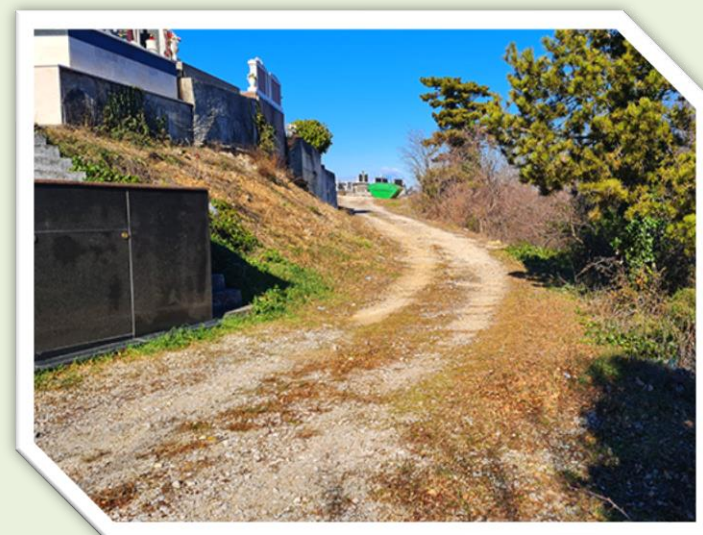
Rekonstrukcija i opremanje Doma kulture u Gradcu – 49.302,00 €

Dom kulture u Gradcu nakon Domovinskog rata strukturno je obnovljen te su izvedeni radovi osnovnog unutarnjeg uređenja. Kako bi se taj prostor doveo u potpuno funkcionalno stanje projektom koji je apliciran na LAG natječaj - mjera 7.4.1., predviđena je rekonstrukcija i opremanje koje uključuje izvedbu spuštenog stropa s toplinskom izolacijom, izvedbu garderobe, proširenje pozornice te opremanje objekta audio-video i drugom tehničkom opremom. Vrijednost projekta iznosi 49.203,00 €.

Izvor financiranja: sredstva APPRRR; vlastita sredstva.

Uređenje procesijske staze crkve Sv. Ilije u Kljacima – 39.300,00 €

Nakon što je u prve dvije faze uređen plato kod mrtvačnice te obnovljena pristupna cesta od državne ceste D-56 do groblja i crkve Svetoga Ilije u Kljacima, u proračunu za 2024. godinu previđeno je 39.300,00 eura za treću i završnu fazu uređenja kompleksa koji se odnosi na procesijsku stazu oko groblja te spoj do platoa mrtvačnice.

Izvor financiranja: vlastita sredstva; sredstva Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine.

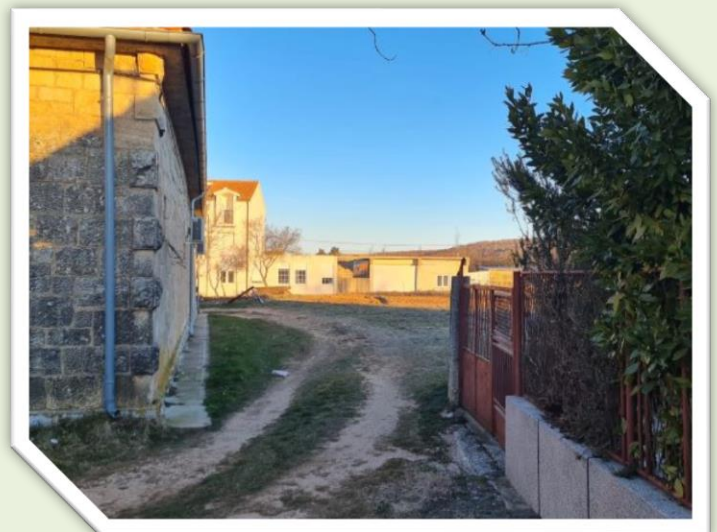
Sanacija divljih deponija – 31.855,00 €

Divlje deponije desetljećima su gorući komunalni problem koji se rješavao interventnim zahvatima iz ograničenih sredstava općinskog proračuna. Općina Ružić do sada nije aplicirala na mjere iz vanjskih izvora financiranja jer nije imala ustrojeno komunalno redarstvo. Nakon ustroja zajedničkog komunalnog redarstva s drugim JLS-ovima u prvom kvartalu 2024. pristupit će se sustavnom rješavanju problema divljih deponija pri čemu se oslanjamo i na sredstva Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost.

Izvor financiranja: vlastita sredstva, sredstva FZOEU.

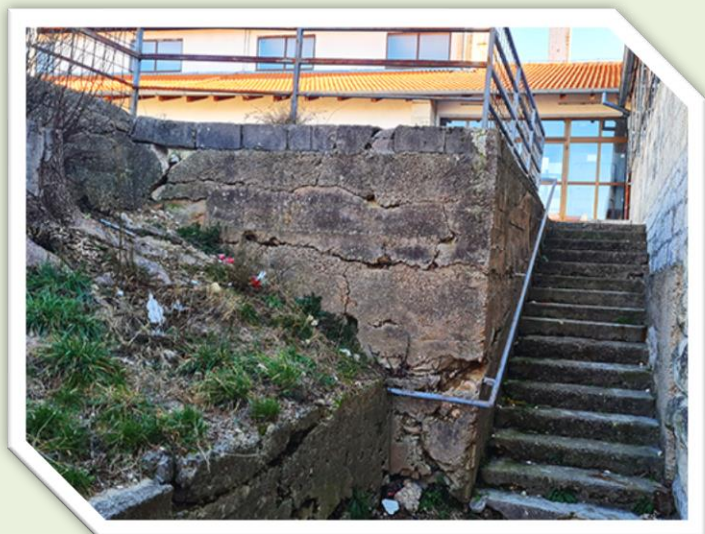
Saniranje okoliša zgrade Općine i Doma kulture u Gradcu – 30.000,00 €

Okoliš upravne zgrade i Doma kulture u lošem je stanju. Dugogodišnjim odlaganjem ulaganja u sanaciju došlo je do strukturnih oštećenja terena iza zgrade gdje se nalaze vodovodne cijevi i sabirna jama te pristup skladištu poslovnog prostora u prizemlju. U proračunu za 2024. godinu osigurano je 30.000,00 eura za sanaciju terena i druga ulaganja u okoliš.

Izvor financiranja: vlastita sredstva.

Sanacija okoliša Područne škole Gradac – 20.000,00 €

Krajem 2021. godine sredstvima općinskog proračuna asfaltirana je cesta do Područne škole Gradac. Uz sufinanciranje Šibensko-kninske županije malonogometno igralište je presvučeno novim asfaltnim slojem. Krajem 2022. i početkom 2023. godine izvedeni su radovi na sanaciji donjeg potpornog zida malonogometnog igrališta, a u proračunu za 2024. predviđeno je 20.000,00 eura za daljnju sanaciju okoliša škole, uz sufinanciranje Šibensko-kninske županije.

Izvor financiranja: vlastita sredstva; sredstva Šibensko-kninske županije.

Nabavka mobilnog reciklažnog dvorišta – 18.900,00 €

Zbog učinkovitijeg gospodarenja određenim kategorijama otpada Općina Ružić aplicirala je u svibnju 2023. godine projekt „Nabavka mobilnog reciklažnog dvorišta za područje Općine Ružić“ na Javni poziv Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja. Prijavljeni projekt uspješno je prošao administrativnu kontrolu i vrednovanje te se u 2024. godini očekuje odluka o dodjeli sredstva, provedba postupka nabave i stavljanje u funkciju mobilnog reciklažnog dvorišta.

Izvor financiranja: vlastita sredstva; sredstva Ministarstva gospodarstva i održivog kroz Nacionalni plan oporavka i otpornosti 2021.-2026.

Uređenje stare školske zgrade u Mirlović Polju - 7.500,00 €

Zgrada nekadašnje osnovne škole na predjelu Drvenjak u Mirlović Polju temeljito je obnovljena u zadnjem osmogodišnjem razdoblju. 2022. i 2023. godine izvršena su dodatna ulaganja u objekt i opremu uz sufinanciranje Šibensko-kninske županije, u proračunu za 2024. godinu predviđeno 7.500,00 eura, kako bi zgrada, koja je od velikog značaja za udruge i žitelje Mirlović Polja, bila u potpunosti funkcionalna u službi zajednici.

Izvor financiranja: vlastita sredstva; sredstva Šibensko-kninske županije.

Uređenje mreže biciklističkih i pješačkih staza, odmorišta i vidikovaca – 5.000,00 €

U želji da se osnaži turizam i tercijarni sektor, u proračunu za 2024. godinu predviđeno je 5.000,00 eura za ucrtavanje, označavanje i uređenje mreže biciklističkih i pješačkih staza, odmorišta i vidikovaca. Prethodno je izvršeno osnovno mapiranje i plan staza, a uz vlastita sredstva, predviđeno je financiranje iz vanjskih izvora u suradnji s Lokalnom razvojnom agencijom Šibensko-kninske županije. Ovisno o dinamici realizacije tog zajedničkog projekta, pristupit će se rebalansu ove proračunske stavke sukladno projekciji.

Izvor financiranja: vlastita sredstva; sredstva EU fondova putem RRA ŠKŽ.

Uređenje i opremanje objekata na Banovači u Otavicama - 5.000,00 €

Od 2011 do 2015. godine uz potporu Ministarstva kulture izvršena je konstruktivna sanacija i obnova objekata. Općina Ružić 2018. godine vlastitim je proračunskim sredstvima uredila okoliš, izgradila rampu za invalide te nabavila kamene klupice. 2021. godine, uz sufinanciranje sredstvima Europskog poljoprivrednog fonda – putem natječaja koji je provodio LAG Krka, realiziran je 262.000 kuna vrijedan projekt uređenja i opremanja Kulturnog centra u zgradi bivše škole, a u proračunu za 2024. godinu osigurano je 5.000,00 eura za daljnje uređenje i opremanje objekata.

Izvor financiranja: vlastita sredstva.

Dovršetak Spomen sobe poginulim hrvatskim braniteljima iz Kljaka – 5.000,00 €

Unutar Sportsko-rekreacijske zone Kljaci, na postojećem pomoćnom objektu, u razdoblju od 2018.-2022. godine izvršena je većina radova na Spomen sobi u čast sedmorice poginulih hrvatskih branitelja Domovinskog rata iz Kljaka. Proračunom za 2024. godine predviđeno je 5.000,00 eura za finalizaciju radova na objektu.

Izvor financiranja: vlastita sredstva.

Izgradnja, uređenje i projektiranje sportsko-rekreacijskih zona - 12.640,00 €

U proračunu za 2024. godinu osigurano je 12.640,00 eura za izgradnju, uređenje i projektiranje više sportsko-rekreacijskih zona u različitim općinskim naseljima.

Izvor financiranje: vlastita sredstva.

Postavljanje putokaza i tabli dobrodošlice - 1.500,00 €

Krajem 2022. i tijekom 2023. godine izvršeno je postavljanje prometnih putokaza u Umljanovićima, Kljacima i Mirlović Polju kao i tabli dobrodošlice na ulazu u Općinu Ružić iz pravca Drniša (Kričke i Kadina Glavica) i Splita (Crivac). U proračunu za 2024. godinu osigurano je 1.500,00 eura za ostale eventualne potrebe s te pozicije.

Izvor financiranja: vlastita sredstva.

**SOCIJALNI PROGRAM I PROGRAM ZAPOŠLJAVANJA RANJIVIH SKUPINA,
POTPORA OBITELJIMA, ĐACIMA I STUDENTIMA, FINANCIRANJE KOMUNALNIH
POTREBA**

U proračunu za 2024. godinu predviđeno je **324.000,00** eura za troškove rada 20 osoba ženskog spola bez kvalifikacije, unutar programa „Zaželi faza IV – prevencija institucionalizacije“. *Izvor financiranja: sredstva Europskog socijalnog fonda.*

28.210,00 eura predviđeno je za zapošljavanje dugotrajno nezaposlenih osoba kroz program Javnog rada. *Izvor financiranja: vlastita sredstva, sredstva HZZ-a.*

15.830,00 eura predviđeno je za jednokratne naknade novorođenčadi, novosklopljenim brakovima, obiteljima s četvero i više djece, naknade po zahtjevima i ostale naknade. *Izvor financiranja: vlastita sredstva.*

152.900,00 eura izdvojit će se za jednokratne potpore vrtićkoj, školskoj djeci i studentima, financiranje rada Dječjeg vrtića Ježići te sufinanciranje javnog linijskog prijevoza na relaciji Split-Drniš-Split. *Izvor financiranja: vlastita sredstva.*

RELIGIJA, SPORT, KULTURA, UDRUGE

Za kapitalne i tekuće donacije vjerskim zajednicama u općinskom proračunu za 2024. godinu osigurano je **8.000,00** eura.
Izvor financiranja: vlastita sredstva.

Za kapitalne i tekuće donacije DVD-u Ružić u općinskom proračunu za 2024. godinu osigurano je **19.300,00** eura.
Izvor financiranja: vlastita sredstva.

Za redovno djelovanje udruga u sportu, udruga i službi u kulturi te udruga civilnog društva, uključujući i organizaciju malonogometnog turnira i kulturno zabavnog programa povodom Dana Općine Ružić te manifestacije „Ljeto u Petrovu Polju“, u općinskom proračunu za 2024. godinu predviđeno je **17.400,00 €**.
Izvor financiranja: vlastita sredstva.

Vodič izradili:
Dalibor Durdov
Gordana Matić